

MESTNA OBČINA MARIBOR
MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE

POROČILO

SVETOVNI DAN VODA 2018

»VODA ZA NARAVO/NARAVA ZA VODO«

Aktivnosti v Mariboru med 20. - 30. marcem 2018

Institut za ekološki inženiring d.o.o.
Ljubljanska ulica 9, 2000 Maribor, SI

www.iei.si

NACIONALNI LABORATORIJ ZA
ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO

Življenju vračamo vodo.

drava
festival

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MARIBOR

UVOD

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1992 za Svetovni dan voda določila 22. marec. Namen tega dne je opozarjati, kako pomembna je voda za življenje, da dostop do pitne vode ni zagotovljen vsem ljudem in kako nujno je trajnostno naravnano gospodarjenje z njenimi zalogami.

Letošnja tema svetovnega dneva voda je bila: »Voda za naravo/Narava za vodo«.

Tesna povezanost narave in vode nam daje veliko možnosti za razmišljanje o tej temi.

Vendar je bila letošnja tema usmerjena predvsem v prepoznavanje naravnih rešitev ohranjanja kakovosti in količine vode in kako je te rešitve mogoče upoštevati pri politiki in praksi upravljanja z vodami.

Obnavljanje gozdov, travnikov in naravnih mokrišč, ponovno ustvarjanje rečnih rokavov in poplavnih ravníc, ohranjanje vegetacije vzdolž vodotokov, vse to je le nekaj primerov učinkovitih naravnih rešitev. Vse to kar narava sama uporabi, da ustvarja ekosistemsko ravnovesje in ohranja biotsko raznovrstnost.

Dejstvo je, da so gozdovi, travniki in mokrišča naravni filtri vode, hkrati zmanjšujejo erozijo in zmanjšujejo hudourniško udejstvovanje vode in s tem večjo možnost postopnega pronicanja vode v pozemne zaloge.

V svetovnem merilu so predstavljene naslednje pomembnejše naravne rešitve ohranjanja voda:

- ohranjanje mokrišč in vzpostavljanje urbanih mokrišč, kot naravnih zadrževalnikov vode,
- preprečevanje in krčenja travišč in gozdov, obnova krajine,
- ohranjanja obrežne zarasti, ki ločujejo kmetijske površine od vodotoka, kar preprečuje izpiranje snovi neposredno v vode,
- ohranjanje poplavnih ravníc in rokavov za preprečitev poplav zaradi podnebnih sprememb,
- vračanje prečiščenih odpadnih voda za ponovno uporabo,
- uporaba deževnice in izgradnja zadrževalnikov za zalivanje in namakanje,
- uporaba zelenih streh in sten, ki so pomembni zadrževalniki vode in vplivajo na lokalno klimo in ne nazadnje
- zmanjševanje rabe vode.

Vse naštetu pa ne bo imelo učinka, če človek pri svojem udejstvovanju ne bo upošteval naravnih zakonitosti in se bo oddaljeval od narave. Ko govorimo o usodnem onesnaženju narave, se moramo zavedati, da je človek sam najprej in najbolj ogrožen, ne le v svoji kulturni rasti, temveč obenem v svoji eksistenci.

1. PROGRAM – SVETOVNI DAN VODA

TOREK, 20. 3. 2018

TISKOVNA KONFERENCA OB SVETOVNEM DNEVU VODA

Tiskovna konferenca je potekala v torek 20. marca 2018 ob 12. uri v dvorani generala Maistra na Mestni občini Maribor. dr. Andrej Fištravec, župan Mestne občine Maribor; Olga Mravlje, Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave, Danilo Burnač direktor Mariborskega vodovoda; mag. Leon Lozar, direktor Aquasystems; dr. Nataša Sovič, vodja enota za vode in tla na Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano, so spregovorili o pomenu vode in obravnavani temi letošnjega Svetovnega dneva voda. Medijem so predstavili aktivnostih, ki so bile organizirane v času od 20. – 30. marca. Karmen Razlag iz Zavoda za turizem Maribor-Pohorje je napovedala Drava festival, v času od 11. maja do 15. julija, ki bo vključeval izobraževalne delavnice, predavanja, filmske projekcije, splavarjenja in čolnarjenja, tek ter kolesarjenje, predvsem po Dravski kolesarski poti, ki je v letošnjem letu na novo označena in vzpostavljena. Drava festival je zamišljen kot skupek enotno promoviranih izobraževalno-naravovarstvenih ter rekreacijsko-turističnih dogodkov, ki jih organizirajo raznovrstna društva in druge organizacije.

SVETOVNI DAN VODA - ČETRTEK, 22. 3. 2018

KROŽNA POT – OD PITNE DO ODPADNE VODE

Krožno pot ob Svetovnem dnevu voda je organiziral Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave. Tradicionalno poteka že od leta 2011. Namen je informirati učence oziroma dijake o pomenu vode.

Ob 9.30 uri so se zbrali učenci in učitelji 5. razreda OŠ Janka Padežnika v Razstavnem prostoru Mestne občine Maribor na Grajski ulici 7, kjer so sodelovali na delavnici: »Pomen kroženja vode za oskrbo s pitno vodo«. Na delavnici je doc. Dr. Igor Žiberna, predstojnik oddelka za geografijo, predstavil kroženje vode, hidrološke in vremenske razmere in vpliv tega na podzemne vode. Mag. Irena Kopač iz Inštituta za ekološki inženiring je predstavila pomen stare struge Drave za nastanek podzemnih voda in črpanje vode na Vrbanskem platoju ter o pomenu še drugih črpališč Mariborskega vodovoda.

Učenci so poslušali predavanje Olga Mravlje iz MUVOON, ki je spregovorila o pomenu svetovnega dneva voda in o letošnji temi »Voda za naravo/narava za vodo«. Predstavila je pomen naravnih rešitev ohranjanja kakovosti in količine vode ter kakšen pomen imajo rastline pri kroženju vode, saj predstavljajo večji del biomase v večini ekosistemov, vsebujejo veliko vode, nase vežejo ogljik, ustvarjajo energijo, uravnavajo razmere v atmosferi in so pomemben dejavnik pri nastajanju tal.

Peš smo se odpravili do črpališča Vrbanski plato, kjer so predstavniki Mariborskega vodovoda predstavili črpališče in vodarno. Izpred črpališča je bil organiziran prevoz v Dogoše, kjer so si učenci ogledali še Centralno čistilno napravo Maribor.

Učenci so zelo pozorno poslušali, sodelovali pri samih predstavitvah in postavili veliko zanimivih vprašanj.

Ogled vodarne – Vrbanski plato

OGLED CENTRALNE ČISTILNE NAPRAVE

Od 12. do 17. ure so si zainteresirani pod organiziranim vodstvom lahko ogledali Centralno čistilno napravo Maribor v Dogošah.

Ogledov se je udeležilo cca 500 učencev in dijakov.

V podjetju Aquasystems so tudi letos pripravili družbeno odgovoren projekt „**Varujmo svojo kapljico vode**“, ki je namenjen aktivnemu in zabavnemu izobraževanju osnovnošolcev o tematikah, povezanih s čiščenjem odpadnih voda. V projektu je sodelovalo 10 osnovnih šol, nagrade posameznikom in šolam so bile podeljene na dan prireditve »Tečem zDravo, dne 10. junija 2018.

Izvedene so bile vse predvidene aktivnosti.

Shema Centralne čistilne naprave ter vzorci vtoka odpadne vode in iztoka prečiščene vode

PETEK 23. 3. 2018

DELAVNICA: »GNOJENJE POLJŠČIN Z DUŠIKOM IN VARSTVO RASTLIN NA VODOVARSTVENEM OBMOČJU«

Delavnica je bila zaradi slabega vremena izvedena v Gasilskem domu v Bohovi, ob 10 uri.

Na delavnici sta Marjeta Miklavc in Dragica Zadavec iz Kmetijsko gozdarskega zavoda, svetovalne službe, predstavili pogoje in način kmetovanja na vodovarstvenih območjih. V okviru delavnice je bil izveden prikaz meritev dušika v tleh z metodo hitrega talnega testa. Na osnovi izmerjenih meritev, se je priporočalo dognojevanje z dušikom za posevke ozimnih žit in oljne ogrščice.

SOBOTA, 24. 3. 2018

MARIBORSKI VODOVOD V EUROPARU NA PRIREDITVI OB SVETOVNEM DNEVU VODA

Mariborski vodovod je v nakupovalnem središču Europark izvedel zabavno izobraževalno prireditve. Cel mesec februar so na fotografskem natečaju zbirali fotografije na temo »Voda za naravo«. Komisija, ki je zasedala v začetku meseca marca je izbrala 10 fotografij, ki so bile na dan prireditve razstavljene v Europarku. Ob razstavljenih fotografijah se je Mariborski vodovod učencem, dijakom in njihovim mentorjem zahvalili za sodelovanje. Župan Mestne občine Maribor, dr. Andrej Fištravec in direktor Mariborskega vodovoda, Danilo Burnač, sta avtorjem in njihovim mentorjem podelila nagrade za izbrane fotografije. Mlade pevke in plesalke so popestrile dogajanje med uradno prireditvijo, na kateri ni manjkala niti maskota vidra Vida. S praktičnimi nagradami so bili nagrajeni tudi naključni mimoidoči, ki so pravilno odgovorili za zastavljena vprašanja o vodi.

Podelitev nagrad

25. EKOLOŠKA AKCIJA DRAVA 2018 – NI NAM VSEENO!

Potapljaško društvo Maribor je tudi letos organiziralo potop v Dravo. Istočasno so se potopili mariborski, dravograjski, ruški, ptujski in varaždinski potapljači. Pridružili so se jim potapljači iz krškega, ki so se istočasno potopili v Krko.

Poglavitni cilj akcije – projekta je ozaveščanje in informiranje ljudi o dejstvih povezanih z našo reko, z možnostmi rekreacije na njej in preganjanju strahu pred reko.

V sodelovanju z mariborskimi splavarji je Turistično društvo Maribor izvedlo ekološki sprehod ob reki Dravi do vodnega stolpa.

Prireditve je imela tudi izobraževalni značaj, saj so različne povabljene skupine, organizacije in društva, predstavile vsaka svoj pogled na reko, ki teče skozi naše mesto.

Ves čas prireditve so potekale delavnice za otroke na temo reke Drave, ki jih vodi zavod MARS.

V okviru prireditve se je pričel tudi likovni natečaj, Likovni Ex – tempore Eko - Drava 2018.

OD PONEDELJKA 26. 3. 2018 DO PETKA 30. 3. 2018

NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO OB SVETOVNEM DNEVU VODA (NLZOH)

v obdobju od 26.3.2018 do 30.3.2018 je NLZOH izvajal mikrobiološka preskušanja vode za lastno oskrbo s pitno vodo (LOPV).

Največji odziv lastnikov LOPV je bil na lokaciji NLZOH Ravne na Koroškem. V času trajanja aktivnosti je NLZOH prejel več kot 80 vzorcev.

V Koroški regiji je delež lastne oskrbe najvišji v Sloveniji in znaša 25%.

Vsak naročnik preskušanja je prejel zloženko z naslovom "Moja voda mene briga", kjer so podane osnovne informacije o vzdrževanju LOPV in parametrov, ki jih pogosto določamo v pitni vodi.

Aktivnosti NLZOH so vsekakor pripomogle k ozaveščanju pomena vzdrževanja virov pitne vode in njihovi zaščiti.